

notitie

FORUM STANDAARDISATIE 25 februari 2015 Agendapunt 3: Adoptie open standaarden Stuk 3A: Duiding en maatregelen n.a.v. de resultaten van de Monitor Open Standaarden over 2013

Ter besluitvorming

U wordt gevraagd om in te stemmen met de geschetste adoptieaanpak in 2015

Toelichting

In oktober 2014 heeft het Forum de Monitorresultaten over het jaar 2013 besproken. De monitor gaf aanleiding om de reeds ingezette adoptiekoers door te zetten en aan te scherpen. In de decembervergadering heeft het Forum de adoptiekoers en eventuele aanvullingen besproken.

In voorliggende notitie wordt nogmaals een korte duiding gegeven aan de Monitorresultaten en wordt geschetst op welke adoptiemaatregelen het Forum in 2015 wil inzetten.

Wat is het beeld? (monitor)

Het Forum heeft in de oktober vergadering de monitor besproken en goedgekeurd. De definitieve versie is te vinden via: <https://www.forumstandaardisatie.nl/open-standaarden/beleid-en-monitoring/>

1. *Zelfrapportage*: Een meerderheid van de overheidsorganisaties (58%) zegt het 'pas toe of leg uit'-principe te hebben ingevoerd. Aanvullend zegt 11% met een invoeringsbesluit bezig te zijn. Met name kleine gemeenten zijn nog niet bezig met het 'pas toe of leg uit'-principe.
2. *Generieke voorzieningen (incl. NUP-bouwstenen)*: Deze maken, evenals vorig jaar, redelijk goed gebruik van open standaarden. Het positieve effect hiervan is groot omdat deze voorzieningen vaak door meerdere partijen worden gebruikt. Met name Rijksoverheid.nl, DigiD en DWR hebben afgelopen jaar stappen gemaakt. Toch blijft er ook bij voorzieningen ruimte voor verbetering.
3. *Aanbestedingen*: De meting had betrekking op aanbestedingen van 2013. Het beeld is vergelijkbaar met het beeld van de monitor over 2012. In de meerderheid van de aanbestedingen (gelijk aan vorig jaar) wordt niet gevraagd om de relevante open standaarden en daarover ook geen uitleg gegeven in het jaarverslag. Het aantal gevallen waarin om alle relevante standaarden is gevraagd is voorzichtig gegroeid (met 5 procentpunt, van 9% naar 14%).
4. *Gebruiksgegevens*: Er zijn maar beperkte gegevens beschikbaar. Bij de wel bekende gegevens wisselt het beeld per standaard. StUF, Digikoppeling en

Semantisch Model e-Factureren, worden op redelijk grote schaal door overheden gebruikt. Maar voor veel andere standaarden lijkt het daadwerkelijk gebruik aan de lage kant. Daarnaast vallen vier standaarden op doordat het gebruik duidelijk is gegroeid: Digikoppeling, DNSSEC, DKIM en SAML.

Adoptie-aanpak 2015

Wat deden we al en zetten we voort:

- Stimulering bij aanvang van investeringstrajecten o.a. door advisering (pro-actief of desgevraagd, het bureau werkt daarom aan laagdrempelige bereikbaarheid d.w.z. vraagbaak-functie);
- Adoptie-aanpak per standaard of cluster van samenhangende standaarden;
- Samenwerking met de regieraad Interconnectiviteit en het bureau van de Digicommissaris (Nationaal Commissaris Digitale Overheid): zij kunnen o.a. de adoptie van standaarden plannen en aanjagen.
- Samenwerking met stakeholders (o.a. KING, IPO, UvW, Manifestgroep, ICCIO, BRG, NORA, leveranciers);
- Stimulering via generieke voorzieningen binnen Logius en daarbuiten;
- Gericht op feitelijk gebruik in de praktijk, naast stimulering via aanbestedingen. Onder andere via implementatieafspraken en introductie van 'accountmanager-schap' en streefcijfers bij het bureau.

Wat gaan we aanvullend doen:

- Accountmanagerschap: Ieder cluster van samenhangende standaarden heeft een accountmanager die verantwoordelijk is voor het bijhouden en aanjagen van de adoptie in dat cluster en die tevens dienst doet als contactpersoon/vraagbaak.
- Adoptie via de markt: Forum standaardisatie zal in 2015 het leveranciersmanifest vernieuwen en zal bovendien leveranciers de gelegenheid geven om op de website van het Forum aan te geven welke van de standaarden zij kunnen leveren. (gebaseerd op de aanpak van KING)
- NORA: De 'pas toe of leg uit' -standaarden zijn een onderdeel van de NORA kaders. Daarom wordt met NORA gewerkt aan het inzichtelijk maken van de samenhang tussen de kaders en de standaarden. Hiervoor worden o.a. de gehanteerde begrippen bij het beschrijven van (de toepassing van) standaarden, kaders en bouwblokken van resp. het Forum, NORA en EAR, op elkaar afgestemd en worden de 'pas toe of leg uit' -standaarden geautomatiseerd overgenomen in de NORA-wiki
- BIT (Bureau ICT Toetsing): Forum standaardisatie zal ICCIO de suggestie doen om bij (vooraf)toetsing op grote ICT projecten, het toetsen van de relevante standaarden voor haar rekening te nemen.
- Wettelijke verplichting: BFS is deelnemer in een traject dat een wettelijke verplichting van specifieke standaarden mogelijk maakt, indien blijkt dat de adoptie van een belangrijke standaard op een hinderlijke manier achter blijft.
- Aanvullende (meetbare) adoptieafspraken maken in het Digiprogramma van de Digicommissaris en het Nationaal Beraad.

